Speech Lodewijk Asscher - PvdA-congres 27 april 2013 - Gesproken woord geldt-

Dames en heren, partijgenoten,

Vanochtend was ik in Zaandam. Om te praten met vrachtwagenchauffeurs die het zat zijn. Ze zijn het zat om vrachtwagens met buitenlandse kentekens in Nederland vrachtjes te zien rondrijden. Ze zijn het zat dat bedrijven slimme en gemene constructies bedenken om buitenlanders onder het minimumloon over de Nederlandse wegen te laten rijden. Ze zijn het zat om de enige te zijn voor wie de strenge regels gelden. Ze vertikken het om nog langer gekke henkie te zijn.

Die chauffeurs zijn niet tegen Europa, echt niet. Ze weten als geen ander dat open grenzen zorgen voor werk en welvaart. Ze hebben ook niks tegen buitenlandse chauffeurs. Echt niet. Ze herkennen er arme drommels in op zoek naar een beter leven. Ze weten echt wel dat de wereld verandert en dat heimwee naar vroeger niet helpt. En toch knaagt het. Omdat ze een bloedhekel hebben aan onrecht.

Het onrecht dat zij het spel volgens de regels spelen terwijl grote bedrijven rijk worden van de schijnconstmcties. Dat zij iedere dag de prijs betalen voor de crisis en de globalisering en anderen die prijs kunnen afschuiven. Ze willen niet gezien worden als kostenpost, maar als trotse vakmensen met waarde.

Het ergste van het onrecht dat die chauffeurs overkomt is dat velen het zien, weten dat het niet deugt, maar nog meer mensen denken dat het een natuurramp is waar je toch niks aan kan doen. Dit defaitisme is als een virus dat je sluipend berooft van al je krachten.

De afgelopen maanden heb ik dat virus om me heen gezien.

De polder werd door velen doodverklaard. Doemdenkers wisten het zeker. De vakbond is te verdeeld. De werkgevers denken alleen aan zichzelf. Het kabinet wil helemaal niet echt. Als je goed luisterde kon je horen dat overleg soft is en samenwerking sukkelig.

De een zei dat het ontslagrecht zo snel mogelijk moest verdwijnen want dat creëert banen. De ander zei dat er niets moest veranderen want dat kostte banen.

De een zei dat mensen wel gingen werken als ze geen uitkering hadden. De ander dat mensen juist werken voor een zo lang mogelijke uitkering.

Ze zeiden dat er nooit een sociaal akkoord zou komen, of het zou een symbolisch deelakkoordje worden. Maar tegenover tien cynici staat altijd één idealist. En uiteindelijk kan één optimist alle sombermannen verslaan.

We werden het eens om samen de crisis te bestrijden en de veranderingen door te voeren waar we in geloven.

We werden het eens dat de doorgeslagen flex gestopt moet worden.

We werden het eens dat ontslag eerlijker kan en moet.

We werden het eens dat arbeidsgehandicapten een plek verdienen tussen de collega's.

We werden het eens dat de WW niet moest zakken naar de bijstand maar moet zorgen dat mensen weer aan het werk kunnen.

We werden het eens dat de wijkverpleegster respect verdient en geen 0 urencontract.

We werden het eens dat de 50plusser geen hoon verdient maar scholing en een eerlijke kans. We werden het eens dat jeugdwerkloosheid moet worden aangepakt.

We sloten een sociaal akkoord.

Voor dat sociaal akkoord dank ik Bernard Wientjes, die liet zien voor de lange termijn en het algemeen belang te gaan.

Ik dank Mark Rutte, die liet zien dat leiderschap eerder ligt in het stille compromis dan in de luide getuigenis.

Voor dat sociaal akkoord dank ik Ton Heerts, die liet zien dat de vakbeweging toekomst heeft.

Ik dank Diederik, die het in het regeerakkoord zette en ik dank de fractie die geweldig heeft geholpen.

Maar bovenal dank ik u. Bij ons congres in november gaf u ons het vertrouwen. Vertrouwen en een hele duidelijke opdracht. Een opdracht van optimisme.

Niet de schijnzekerheid van het verleden, niet de valse moderniteit voor de happy few, maar een verandering van werkend Nederland die we samen doormaken. Waardering voor goed werk en vakmanschap. Geen Amerikanisering van onze arbeidsmarkt maar investeren in de kracht van mensen.

Elk akkoord heeft plussen en minnen. Voor mij is de grootste winst de overwinning op het defaitisme. Het herwonnen geloof dat je je bij onrecht niet hoeft neer te leggen. Het geloof dat wij samen de wereld naar ons hand kunnen zetten. Die overwinning reikt veel verder dan de hoofdstukken van dit akkoord.

Vrienden,

Onze opdracht eindigt niet bij het sluiten van een sociaal akkoord, daar begint zij pas. Een oplossing bereik je niet alleen door een sociaal akkoord, maar door elke dag samen te strijden tegen onrecht.

Op de dag van het sociaal akkoord stuurde ik een actieplan naar de Kamer om schijnconstructies aan te pakken. Voor die vrachtwagenchauffeurs. Weg met de Cyprusroute. Weg met de omgekatte uitzendconstructies. Weg met de ontduiking van cao lonen en sociale premies.

Leve eerlijk en goed werk.

Want wij zijn er voor de leraar én de vrachtwagenchauffeur.

Voor de arts én de verpleegster.

Voor alle goedwillende Nederlanders die er wat van willen maken.

Ik dank u wel.